

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/408/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512233246
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2013:1512233246.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, v konaní pred sudkyňou Mgr. Annou Križákovou, v právnej veci navrhovateľky: T. P., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom X., O. č. XX, t.č. bytom X., U. č. XX, zast. splnomocneným zástupcom Ing. O. P., trvalo bytom X., O. č. XX, proti odporkyňi: H. P., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom X., O. č. XX, o návrhu na určenie výživného pre plnoleté dieťa voči rodičovi, takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je povinná platiť navrhovateľke na jej výživu od 27.11.2012 sumou 100 eur mesačne a to vždy vopred do 15. dňa toho ktorého mesiaca na ktorý sa výživné poskytuje.

II. Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 27.11.2012 do 01.03.2013 vo výške 313,33 eur je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľke do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Navrhovateľke sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa svojim návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.11.2012 domáhala, aby súd zaviazal odporkyňu prispievať jej na jej výživu mesačne sumou 100 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že je študentkou 2. ročníka fakulty práva v X.. S odporkyňou - svojou matkou nežije v spoločnej domácnosti po tom, čo sa v r. 2008 po osobných nezhodách odsťahovala od matky a nasťahovala sa k otcovi, ktorý po rozvoze manželstva s matkou býval v jednoizbovom byte na J. XXA v X. spolu s jej staršou sestrou W., ktorá od matky predtým tiež odišla. Od tej doby sa o ňu stará otec a zabezpečuje všetky jej potreby týkajúce sa tak súkromného života (strava, ubytovanie, oblečenie), ako aj jej potreby súvisiace so štúdiom na vysokej škole (študijné poplatky, odborná literatúra). B. súvisiace s jej štúdiom sa neustále zvyšujú. Napr. ročný poplatok za štúdium predstavuje 2.300,- eur. Ďalšiu významnú položku predstavuje odborná literatúra, ktorá je drahá. Sama sa snaží formou študentských brigád prilipšiť si finančnú situáciu a z toho pokryť napr. potrebné jazykové kurzy. Obaja rodičia sú zamestnaní, otec je štátny úradník a matka živnostníčka. Ich možnosti a schopnosti im umožňujú prispievať výživným na jej životné potreby aj financovať štúdium - prípravu na povolanie. Staršia sestra je už samostatne zárobkovo činná a teda z hľadiska vyživovania zostáva jediná. Otec sa doposiaľ o ňu zodpovedne staral a aj naďalej stará a podporuje ju v štúdiu. Nemôže však neustále niesť všetky jej náklady v súvislosti so životnými potrebami a štúdiom. Snaží sa ich vždy uhradiť, ale matka sa doteraz nielenže ani nezaujímalala o akékoľvek prispievanie, ale ani reálne za dlhé obdobie neprispela žiadnou ani symbolickou finančnou sumou. Keďže žiadnu inú vyživovaciu povinnosť odporkyňa nemá a nie je ochotná prispievať jej dobrovoľne, žiadala o vyhovie jej návrhu.

Odporkyňa s návrhom nesúhlasila, keď uviedla, že na to, aby prispievala dcére požadovanou sumou momentálne nemá. Uviedla, že doposiaľ nevedela o tom, že dcéra študuje na vysokej škole a poukázala na ich zlé vzťahy. Zdôraznila, že pokiaľ si dcéra uplatňuje výživné mala by sa k nej ako k matke správať

s primeranou úctou. Ďalej uviedla, že má momentálne pozastavenú živnosť a dopĺňa si vzdelanie na vysokoškolské, pričom s stará o dieťa v pestúnskej starostlivosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, vyjadrením splnomocneného zástupcu navrhovateľky - jej otca, s potvrdeniami o príjmoch a výdavkoch účastníkov ako aj otca navrhovateľky, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 20P 214/2012- 63 zo dňa 20.09.2012, oboznámením sa s obsahom spisu v predmetnej veci a tiež s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7C 179/2007, ako aj s ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Manželstvo rodičov navrhovateľky bolo rozvedené rozhodnutím tunajšieho súdu č.k. 7C 179/07-60 zo dňa 06.03.2008. V čase rozvodu boli už obe deti pochádzajúce z manželstva plnoleté a teda súd nerozhodoval o úprave rodičovských práv a povinností účastníkov. Tieto však boli upravené v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 17 Nc 98/02 schválením rodičovskej dohody, na základe ktorej bola v čase maloleťá T. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 3.500 Sk mesačne. Podľa tvrdenia odporkyne však zostali rodičia žiť v spoločnej domácnosti až do mája 2007 a teda toto rozhodnutie nebolo v skutočnosti realizované.

Navrhovateľka sa po konflikte s matkou v r. 2008 odsťahovala k otcovi. S matkou sa prestali kontaktovať. Vzťahy matky s oboma dcérami sú od rozvodu manželstva rodičov zjavne mimoriadne napäté, o čom svedčí aj skutočnosť, že v r. 2010 bola odporkyňa v tejto súvislosti obvinená z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktoré skutok sa stal dňa 12.05.2010. Priestupkové konanie bolo zastavené podľa § 30 ods. 1 písm. d) správneho poriadku. Táto skutočnosť je súdu známa z jeho rozhodovacej činnosti, keď vyšla najavo v konaní sp. zn. 20P 214/12, v ktorom bola odporkyni do pestúnskej starostlivosti zverená maloleťá U. K., nar. XX.XX.XXXX. Vyživovaciu povinnosť si odporkyňa voči navrhovateľke žiadnym spôsobom od jej odchodu zo spoločnej domácnosti neplnila, ktorú skutočnosť odporkyňa nepoprela, naopak odôvodňovala ju tým, že na to momentálne nemá s poukazom na vlastné výdavky spojené so školou, starostlivosť o dieťa v pestúnskej starostlivosti a pozastavenú živnosť.

Odporkyňa poberá čiastočný invalidný dôchodok aktuálne vo výške 212,50 eur. Od 01.04.2012 do 31.03.2015 má pozastavenú živnosť s predmetom podnikania sprostredkovateľská činnosť a kúpa tovaru za účelom jeho predaja končenému spotrebiteľovi v rozsahu voľnej živnosti. Za r. 2011 podala daňové priznanie so základom dane 2.653,33 eur. Má skončenú chemickú priemyslovku, pričom v obore pracovala iba krátko, následne pracovala ako administratívna pracovníčka na chemickej fakulte a to do druhej materskej dovolenky, po ktorej si už prácu v obore nenašla a nemohla ju vykonávať ani zo zdravotných dôvodov. Neskôr začala podnikáť vo finančníctve. Uviedla, že platí dcére životné poistenie 10,08 eur mesačne, ktorú skutočnosť však súdu nepreukázala a zástupca navrhovateľky ju poprel s tým, že dcére už viac ako dva roky platí poisťku sám. Po rozvode začala mať odporkyňa zdravotné problémy s chrbticou, v dôsledku ktorých má indikované liečenia, za ktoré ročne vynaloží cca 400 eur. Túto skutočnosť odporkyňa súdu rovnako nepodložila relevantnými lekáorskými správami. Odporkyňa sama s maloleťou U. užíva 4-izbový byt o výmere 84,57 m², s užívaním ktorého súd spojené náklady vo výške 127,47 eur za zálohy spojené s jeho užívaním, 10 eur za plyn a 16,60 eur za internet. Od zimného semestra šk. r. 2012/2013 si dopĺňa vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, pričom navštevuje súkromný X. inštitút vysoká škola, a.s. X. X. - magisterské štúdiom v odbore K., kde ročné školné predstavuje 877 eur. V súvislosti so starostlivosťou o maloleťé dieťa v jej pestúnskej starostlivosti poberá rodinné prídavky, opakovaný príspevok na dieťa vo výške 135,69 eur mesačne a opakovaný príspevok náhradnému rodičovi v sume 172,52 eur mesačne. Každý z rodičov maloletej je zaviazaný prispievať na jej výživu sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, čo aktuálne predstavuje sumu 29,61 eur. Odporkyňa však uviedla, že toto výživné jej neplatia, pričom nežiadala o náhradné výživné.

Z vyjadrenia zástupcu navrhovateľky súd zistil, že s dcérou žijú v spoločnej domácnosti v 1-izbovom byte na J. ulici, kam sa po rozvode jeho manželstva s odporkyňou pôvodne odsťahovali aj so staršou dcérou, ktorá sa neskôr osamostatnila. Náklady na bývanie sú 130 eur zálohy na služby, 20 eur na elektrinu, 19 eur internet, 15 eur na káblovú televíziu. Byt je BSM s odporkyňou rovnako ako 4-izbový byt, ktorý užíva ona. Okrem toho majú v BSM aj 8 árový pozemok pri Ba - ornú pôdu. Iný výlučný majetok ani jeden z nich nevlastní. Dcére platí školné 2300 eur ročne. Okrem toho má náklady na učebnice, jazykový kurz a ďalšie zodpovedajúce jej veku a sociálnemu postaveniu. Jeho priemerný mesačný príjem za rok 2012 bol cca 1600 eur. Okrem toho poberá invalidný dôchodok vo výške 660 eur. Doteraz hradil všetky

náklady na výživu dcéry sám a chcel tak robiť aj naďalej, keď dcéru odhovárať, aby žiadala matku o príspevok na jej výživu, aby neboli ďalšie zbytočné konflikty. Požadovaná suma 100 eur je symbolická a návrh sa rozhodla podať iniciatívne sama dcéra, keď jej prišlo nespravodlivé, že matka na jej výživu fakticky odkedy sa prisťahovala k otcovi neprispievala, pričom sama býva v 4-izbovom byte a oni sa roky tiesnia v 1-izbovom.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi jednak potvrdila skutočnosti uvedené vo vyjadrení jej otca a ďalej uviedla, že okrem školného si za rok kupuje aspoň dve učebnice práva, z ktorých každá stojí 30-35 eur. Pravidelné mesačné výdavky má na cestovné - 13 eur na električku a 10 eur na telefón. Ďalšie náklady má na stravu, spoločenský, kultúrny život a oblečenie. Zdravotný stav má dobrý. Chodila na kurz anglického jazyka, s čím boli spojené náklady 130 eur za polrok, pričom od apríla by chcela nastúpiť na obdobný kurz nemeckého jazyka. Sama žiaden majetok vyššej hodnoty nevlastní. S mamou sa vôbec nekontaktujú.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 a 5 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliadne aj vtedy, ak sa povinný zdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Ak teda dieťa študuje, trvá vyživovacia povinnosť rodiča po dobu štúdia, pokiaľ v ňom dieťa riadne pokračuje, a to až do jeho dokončenia. Pre určenie výživného pre dieťa sú rozhodujúce majetkové pomery. Nie sú však rozhodujúce preukázané zárobkové či majetkové pomery, ale reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, pracovnými skúsenosťami, vzdelaním a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru (existenciou pracovných príležitostí), primeraných daným schopnostiam, resp. vlastnostiam rodičov.

V prejednávanej veci z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľky na určenie výživného je dôvodný, pretože navrhovateľka sa sústavne pripravuje na výkon budúceho

povolania, a teda vyživovacia povinnosť jej rodičov voči nej i po dosiahnutí jej plnoletosti trvá. Navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti so svojim otcom, ktorý si svoju časť vyživovacej povinnosti voči nej riadne plní, resp. doposiaľ od r. 2008, t.j. po dobu cca 5 rokov uhrádzal všetky náklady spojené s výživou dcéry. Za odôvodnené základné náklady na výživu navrhovateľky súd, vychádzajúc z predložených a vykonaných dôkazov, a tiež s prihliadnutím na vek, záujmy a potreby primerané statusu študenta súkromnej vysokej školy, považoval sumu cca 550 eur mesačne, ku ktorej sume súd dospel súčtom preukazovaných mesačných výdavkov na výživu navrhovateľky a bežných výdavkov spojených s jej stravou, hygienou, ošatením, kultúrnym a spoločenským vyžitím, a mesačného podielu ročných výdavkov spojených s návštevou školy (cca 200 eur). Výdavok na súkromnú vysokú školu súd v danom prípade považoval za plne primeraný s poukazom na právo navrhovateľky podieľať sa na životnej úrovni odporkyne, keď sama odporkyňa si dopĺňa v súčasnosti vzdelanie obdobným spôsobom. Hoci vzhľadom na vek navrhovateľky nie je možné zohľadňovať osobnú starostlivosť matky, súd prihliadol i tú skutočnosť, že otec osobne zabezpečuje vedenie spoločnej domácnosti s navrhovateľkou. Súd však zohľadňoval podstatne vyšší príjem otca a teda jeho priaznivejšie zárobkové pomery, s poukazom na ktoré považoval navrhovanú výšku výživného zo strany matky, pokrývajúcu necelú 1/5 odôvodnených mesačných nákladov na výživu navrhovateľky, za plne primeranú schopnostiam a možnostiam navrhovateľky.

Čo sa týka námietok odporkyne, že si nemôže dovoliť platiť na výživu dcéru v požadovanom rozsahu je potrebné uviesť toľko, že matka si vyčíslila vlastné životné náklady (bez nákladov spojených s výživou mal. U.), na sumu cca 500 eur mesačne a celkový súhrn príjmov (bez príspevku na dieťa) na sumu 585,31 eur. Náklady spojené s výživou maloletej U., voči ktorej odporkyňa nemá vyživovaciu povinnosť, sú hradené jednak zo štátnych dávok a jednak z výživného, na platenie ktorého sú zaviazaní rodičia maloletej, ktoré má odporkyňa v prípade dobrovoľného neplnenia si tejto povinnosti od rodičov dieťaťa možnosť vymáhať. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že vyživovacia povinnosť rodiča voči vlastnému dieťaťu, a to aj plnoletému, má prednosť pred akýmikoľvek ďalšími vlastnými výdavkami a trvá až do času, kým dieťa nenadobudne schopnosť žiť sa samo. Súd v súlade s ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine dokonca ani neberie do úvahy výdavky rodičov, ktoré nie je potrebné vynaložiť. V danom prípade vzhľadom na prednosť zabezpečenia výživy plnoletej dcéry, ktorá sa sústavne pripravuje na svoje prvé budúce povolanie, nemohol súd zohľadňovať výdavky odporkyne spojené s dopĺňaním jej vzdelania a s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine musel vychádzať aj z toho, že prerušením živnosti, ktoré neodôvodnila žiadnym relevantným vážnym dôvodom, sa vzdala zdroja zárobku. Je nepochybné, že odporkyňa má plné právo na sebarealizáciu a zvyšovanie vlastnej kvalifikácie, avšak nie na úkor výživy dcéry, ktorá je až do ukončenia vlastnej sústavnej prípravy na budúce povolanie na ňu odkázaná výživou. Pokiaľ odporkyňa poukazovala na zlé vzájomné vzťahy s navrhovateľkou a podmieňovala nárok na výživu vyžadovaním primeranej úcty, čo súd považoval za námietku eventuálnej nemožnosti priznania výživného v rozpore s dobrými mravmi, v tejto súvislosti je potrebné poukázať na obojstranne narušený vzťah účastníčok, keď navrhovateľka na druhej strane namietala nezáujem zo strany matky a to tak osobný, ako aj o záležitosti materiálneho zabezpečenia a životných podmienok dcéry po dobu takmer 5 rokov, z ktorého dôvodu v danom prípade takáto námietka matky neobstojí.

Z vyššie uvedených dôvodov súd o rozsahu vyživovacej povinnosti rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a návrhu v plnom rozsahu vyhovel a odporkyňu v súlade s ust. § 77 veta druhá O.s.p. zaviazal platiť na výživu navrhovateľky odo dňa začatia súdneho konania. Sumu zročného výživného, ktorú súd ustálil na sumu 313,33 eur, keď vychádzal z toho, že odporkyňa na výživu navrhovateľky od podania návrhu do dňa vyhlásenia rozsudku neprispela žiadnou sumou a alikvotná čiastka za 4 dni mesiaca november 2012 predstavuje sumu 313,33 eur. Odporkyňu súd v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 veta prvá za bodkočiarkou O.s.p. zaviazal zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. Hoci navrhovateľke ako v plnom rozsahu úspešnej účastníčke konania vzniklo právo na ich náhradu, túto jej súd nepriznal, nakoľko jej v súvislosti s konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. , t.z.:

1/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

2/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

3/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

4/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

5/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

6/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

7/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

8/ súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.